

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

חודש אייר / הרב חגי לונדין

אותו החודש הממוצע בין הופעת יציאת מצרים להופעת מתן תורה, מצד יחושו אל הגודל שבאלה המעמדים, יש לו תואר שביל ממצע... כלומר לא רק מעבר פשוט, כי אם כוח מורכב שמכשיר לקלוט שני אורות, והופעות גדולות, שמפני גודלם ובהיקותם מוכרחים להיות מופסקים זה מזה הפסק זמני. וזה הזמן כשיש בו משום הכשר מורכב, שקונה עצמות מורכבה משתי התמציות, יש לו כבר מטרה עצמית. הקניין של יציאת מצרים הוא קנין האופי העצמי שבחירות האומה, העמדה על התכונה הנשמטית, מחופשה מכל מועקת זרים, והתכונה של מתן תורה הלא היא אותו האור האלהי שראוי להקלט רק בהיות העצמות הישראלית כבר משוכללה ומוצאה לאור. החודש האמצעי, ירח זיו, הוא אשר קלט בו את ההכשר המורכב של העצמות הטיפוסית הישראלית והקליטה העליונה של אור התורה שהוכשרו על ידי זה, ומתוך אופיו המיוחד הוא משמש בתור מעביר ממעמד חזיון גדול של יציאת מצרים למעמד החזון המתרומם מכל גדלות של מתן תורה .
(עין איה , שבת ב פרק תשיעי נה)

איתרע מזלו של חודש אייר ליפול בתווך בין שני חודשי הרגלים הגדולים של עם ישראל - חודש ניסן וחודש סיון - הנדמים כמאפילים עליו בהיותו שומם ממועדים. עם זאת, מבט מעמיק יותר מגלה כי בחודש זה גנוזה איכות רוחנית רבת משמעות ההולכת ונחשפת במהלך הדורות. בפירושו למסכת שבת בעין איה כותב מרן הרב קוק כי חודש אייר שהוא "הממצע בין הופעת יציאת מצרים (ניסן) להופעת מתן תורה (סיון)" - אינו רק חודש מעבר בין שני המאורעות האדירים הללו, אלא מכיל בתוכו "כוח מורכב שמכשיר לקלוט שני אורות והופעות גדולות שמפני גדלם ובהיקותם מוכרחים להיות מופסקים זה מזה הפסק זמני". כלומר, חודש אייר מכיל את שתי המדרגות שהתגלו כל אחת בנפרד בחודשים ניסן וסיון .

מה ארע בחודשים הללו?

הופעתו של עם ישראל על במת ההיסטוריה נבנתה בשני שלבים: השלב הראשון התרחש בחודש ניסן: חג הפסח - יציאת מצרים, **בניית הקומה החומרית-לאומית** או במילים אחרות הופעת מימד החול. שישים ריבוא יהודים (מספר משמעותי כשלעצמו בגאולת ישראל - כדוגמת שש מאות אלף היהודים שמנה הישוב היהודי בארץ עם קום המדינה), התגבשו לכלל גוף לאומי ישראלי "בעצם היום הזה יצאו כל **צבאות ד' מארץ מצרים**" (שמות יב, מא). השלב השני נוצר בחודש סיון: חג השבועות - מעמד הר סיני, **בניית הקומה הרוחנית-תודעתית**, כלומר, הופעת מימד הקודש. לאחר התעלות של ארבעים ותשעה ימים, אשר על פי המהר"ל זהו מספר המבטא את ההתעלות המוחלטת מעל עולם הטבע - אנו מגיעים ליום החמישים, ו' בסיון; ביום זה הגיע העם להתודעות הכרתית עם ייעודו, "אנכי ד' אלהיך" (שמות כ, ב).

בתווך כאמור - אייר; חודש המצוין בספרות הפנימית של עם ישראל כחודש אשר "קלט בו את ההכשר המורכב של העצמות הטיפוסית הישראלית (הגוף הלאומי שנולד בפסח) והקליטה עליונה של אור התורה (התודעה הלאומית שעוצבה בשבועות)". היינו, חודש אייר הוא החוליה האמצעית המקשרת והמכלילה את שני הקטבים הללו - הגוף והרוח, הקודש והחול. משפטים אלו, שנכתבו על ידי הרב קוק לפני כמאה שנה ונותרו סתומים, קיבלו הארה מחודשת בדורנו כאשר זכה חודש אייר ונקבעו בו שני מועדים: **יום העצמאות** - המקביל לפסח: היום בו החלה בניית הקומה החומרית-לאומית של מדינת ישראל, ו**יום ירושלים** - המקביל לשבועות: כיבוש ירושלים והר הבית, קומת הקודש הנבנית על קומת החול. הדברים אף מתחברים למסורת מופלאה של תלמידי הגר"א (מדרש שלמה לרבי שלמה ריבלין, הודפס בספר דורש לציון, עמ' עב) שנכתבה שנים רבות לפני קום המדינה הקובעת כי הימים "כ' לעומר" (ה' באייר - יום הכרזת המדינה) ו"מב' לעומר" (כז' אייר - היום בו החל כיבוש ירושלים במלחמת ששת הימים) הינם "ימים המיוחדים לבניין הארץ" (זוהי אף הסיבה כי תלמידי הגר"א בעלותם לארץ קבעו את יום יסוד בית מדרשם בכז' באייר דווקא). הטבעי והעל טבעי; הקודש והחול; החומר והרוח; ציון וירושלים; ארץ ישראל והמקדש - כולם מתאגדים כולם בחודש זה, חודש הגאולה.